

Sharm el Sheikhin pioneerit: Adel Taherin haastattelu

Siinain niemimaalla sijaitsee autiomaan-alue, joka on aikojen saatossa ollut monien kiistojen kohteena. Se on mystisyydessään hyvin kiehtovaa vuoristoerämaata, ja se kohoo Punaisenmeren yläpuolella, joka on yksi maailman kauneimmista meristä. Tälle niemimaalle saapuivat sukeltajat, jotka unelmoivat elämästä erämaan ja meren rytmien tahdittamana. Näin syntyi ajatus perustaa sukelluskohde, josta kehittyi yksi maailman suosituimmista sukelluskohteista: Sharm el Sheikh. Nämä sukeltajat olivat DANin jäseniä, ja heillä oli hyvin selkeä käsitys siitä, miten turistien palveleminen ja sukellusturvallisuus tulisi alueella järjestää. He tiesivät, että jos he haluavat saada turistit tulemaan alueelle uudelleen, heidän on pidettävä huoli siitä, että nämä voivat palata vahingoittumattomina jokaiselta sukellukseltaan.

Tohtori Adel Taher, ikä 59 vuotta, on ollut Sharm el Sheikhin ja Dahabin painekammiokeskuksen (Hyberbaric Medical Center, HMC) lääketieteellinen johtaja vuodesta 1993. DAN Egypt -järjestön aluejohtajana hän on ollut vuodesta 1994 ja sukelluskouluttajana jo vuodesta 1982. Tohtori Taheria voidaankin pitää yhtenä maailman parhaimmista asiantuntijoista painekammiohoidon alalla.

- Kuinka kauan on kulunut ensimmäisestä käynnistäne Sharm el Sheikhiin?

Tohtori Adel Taher:

Saavuin Sharm el Sheikhiin 24. huhtikuuta 1982 yöaikaan pitkän ja väsyttävän matkan jälkeen. Tulimme pitkin teitä, joita ei ollut huollettu moniin vuosiin ja jotka olivat meille tuntemattomia. Meillä oli yhdessä ystäväni insinööri Farid Atteian kanssa etuoikeutettu mahdollisuus päästä armeijan ja ensimmäisten siviilityöntekijöiden mukana ns. C-alueelle, jonka israelilaiset luovuttivat Camp Davidin rauhansopimuksen mukaisesti. Tämä ei ollut mikään yleinen menettelytapa. Se, miksi ja miten meille tämä etuoikeus suotiin, on pitkä tarina, mutta me olimme ensimmäiset egyptiläiset, jotka sukelsivat Ras Muhammadissa sen palauttamisen jälkeen.

- Oliko se rakkautta ensi silmäyksellä?

Tohtori Adel Taher:

Tunnin kuluttua siitä, kun olimme ylittäneet Suezin kanavan ja saapuneet Siinain niemimaalle, tunsin aivan fyysisesti vatsassani sen, että tässä maassa voin kokea jotain sellaista, mitä en ole kokenut koskaan aikaisemmin elämässäni. Tiesin jo ennen kuin olin kertaakaan ehtinyt laittaa päätäni veden alle, että tulevaisuudensuunnitelmani ja koko elämäni tulisi muuttumaan ja että nämä muutokset tulisivat olemaan rajuja. Olen aina rakastanut aavikkoa ja merta. Sharmissa oli tarjolla molempia kauniilla tavalla sekoittuneena.

- Siinain autiomaan vaikuttaa hyvin salaperäiseltä. Vaikuttaako tämä alue edelleen päivittäiseen elämääsi, ja millä tavoin?

Tohtori Adel Taher:

Autiomaassa voi kokea puhdistumista ja uudistumista. Siellä henkiset ja fyysiset voimavarat joutuvat koetukselle uudestaan ja uudestaan. Tähän kaikkeen sekoittuu valtava riemun ja maanpinnan yläpuolella leijumisen tunne. Sharmissa aavikko alkaa läheltä kotiani, ja 15 minuutin automatkan päässä sijaitsee

suurenmoisia kanjoneita, joiden olemassaolosta ei monikaan tiedä. Siellä tunnen olevani maailman huipulla. Ei muovipulloja, ei ruokien käärepapereita, ei edes tupakantumppeja... Luomakunta on siinä tilassa, millaiseksi luoja on sen tarkoittanut. Pyrin parhaani mukaan sisällyttämään päivittäisiin rutiineihini kävelyn autiomaassa koirani kanssa, joko hyvin aikaisin aamulla tai tuntia ennen auringonlaskua.

- Millainen oli Punainenmeri silloin kun se oli vielä koskematon? Mitkä ovat muutokset?

Tohtori Adel Taher:

Ensimmäinen muutos, jonka huomaan, liittyy ääniin. Aikaisemmin Punainenmeri oli Cousteaun sanoin "hiljainen maailma". Ei tietystikään täysin hiljainen, sillä siellä saattoi kuulla niitä luonnollisia ääniä, jotka kuuluvat merelliseen ympäristöön, esimerkiksi papukaijakala näykkimässä koralleja tai aaltojen rikkoutuminen rantaan oleskeltaessa lähellä ranta-aluetta tai pintaa. Jos olit oikein onnekas, saatoit kuulla delfiinien ääntelyä. Ensimmäisen ja toisen Persianlahden sodan aikana kuulumme myös sukellusveneiden ääniluotainten kaikumerkit kaikkialla! Nykyään kuuluu pääasiassa veneiden moottorien ja kouluttajien ravistimien ääniä sekä kansimiesten paukuttelua tikkaisiin, kun he kehottavat sukeltajia nousemaan vedestä. Elämä meressä on muuttunut paljon myös muiden tekijöiden osalta. Aikaisemmin ei ollut nähtävissä rikkoutuneiden korallien osia ja tuskin koskaan törmäsi räpylöiden remmien pidikkeisiin tarttuviin siimoihin. Ei ollut muovimukeja ja -pulloja eikä eväspapereita tai oluttölkkejä. Merenpohja oli puhdas. Turistien saapumisesta alueelle joudumme maksamaan valitettavasti surullisen korkean hinnan. Järjestämme aina parittomina päivinä siivoussukelluksia kerätäksemme pois sitä, mitä he ovat jättäneet jälkeensä.

- Alusta asti turvallisuutta on arvostettu korkealle Sharm el Sheikhin sukelluskohteissa, ja sen tärkeydestä ovat kaikki olleet aina yhtä mieltä.

Tohtori Adel Taher:

Sukellusturvallisuus tietoisuutta ja ymmärrystä. Kun aloitimme toimintamme, meillä ei ollut painekammiota, ambulansseja, etsintä- ja pelastustoimintaa eikä tehohoitoa. Niinpä meidän täytyi korostaa turvallisuusasioita opettaessamme. Suoritettuaan laitesukelluksen peruskurssin kaikki oppilaani olivat asiantuntijoita sukellussairauden ja ensiavun hoidossa. He myös tiesivät, kuinka tuli toimia myrkyllisten kalojen pistosten kanssa ja kuinka niitä hoidetaan. Sukellusoppaat saivat vielä laajemmin opetusta onnettomuuksin varalta. He oppivat ompelemaan haavoja ja antamaan nestettä suoraan suoneen tilanteen niin vaatiessa. Tämä kaikki oli ehkä hieman epätavallista, mutta näin voitiin pelastaa ihmishenkiä. Onnistuimme luomaan uudet säännöt, esimerkiksi sellaisen, että laivalla on aina oltava mukana lääkkeellistä happea. Ponnistelemme edelleen saadaksemme hapenantojärjestelmät tehokkaiksi ja yhtenäisiksi, kuten DANin hapenantojärjestelmät. Tiedon lisääminen on avainasemassa. Puhumme sukellusalan ammattilaisille ja sukelluskeskusten omistajille ja johtajille sekä viranomaisille, jotta nämä auttaisivat meitä tukemaan sääntöjen avulla turvallisuutta. Aina emme saavuta tavoitteitamme tässä työssä, mutta jatkamme edelleen ponnistelua. Vuonna 1993 onnistuin viimein saamaan painekammion Sharm el Sheikhin, ja silloin yksi unelmistani toteutui. Painekammiokeskus ja sen henkilökunta on pelastanut tuhansia henkiä, ja se on toiminut ilman taukoja vuoden 1993 maaliskuusta lähtien ja ottanut hoitaakseen kaikki hätätapaukset tänä aikana. Yhtäkään potilasta ei ole kieltäydytty ottamasta vastaan.

- Entä sitten DAN Egypt? Mitä haluaisitte sanoa siitä?

Tohtori Adel Taher:

DAN Egypt on DAN Europan haaraosasto. Puhuin tästä aiheesta ensimmäisen kerran professori Alessandro Marronin kanssa vuonna 1994, kun yhteinen ystävämme Rheinland Berger (RIP) järjesti tapaamisen. Ajoimme Saksasta Rosetoon BOOT-venemessujen jälkeen. Siitä päivästä lähtien on Sandro ollut todellinen ystävä ja neuvonantaja sekä auttanut meitä monin tavoin vaikeina aikoina. Hän on antanut täyden tukensa DAN Egyptin toiminnalle, ja sen ansiosta me olemme voineet laajentua ja kasvaa ja palvella kaikkia hädässä olevia Egyptin alueella sekä naapurimaissa riippumatta siitä, ovatko he DANin jäseniä vai eivät. DANin kurssit, joita tarjoamme sukeltajille, ovat muuttaneet sukeltajien käsityksiä turvallisuudesta ja vastuullisuudesta. Uskallankin sanoa, että DANin jäsenet ymmärtävät keskivertosukeltajia paremmin turvallisuuteen liittyviä seikkoja. DAN Egypt on myös avustanut joissakin tutkimusprojekteissa DAN Research -tutkijoiden mukana, ja me olemme aina hyvin innokkaita auttamaan silloin kun pyritään löytämään syitä siihen, miksi sukellusonnettomuus pääsi tapahtumaan. On tärkeää, että voimme oppia virheistämme.

Ihmiset esittävät minulle paljon kysymyksiä sukellusonnettomuuksista, ja vastaan heille näin: "Turvallinen sukeltaminen vaatii ainoastaan tavallista terveen järjen käyttöä, mutta vaikuttaa siltä, että tällainen järjen käyttö ei enää ole kovin tavallista". DANissa me opetamme käyttämään tervettä järkeä!

- Mikä on suosikkisukelluskohteenne?

Tohtori Adel Taher:

Kysymykseen on todella vaikea vastata! Kaksi hylkyä, Numidia ja Aida, Brothers-saarilla (Al Akhawein). Lisäksi seinämä Ras Muhammadissa ja Jacksonin riutan pohjoiskärki Tiraninsalmessa.

Paras sukelluskohde odottaa kuitenkin vielä jossain tulevaisuudessa. Unelmoin aina uuden paikan löytämisestä Punaisenmeren eteläosista Halaiebista ja Shalatinista. Hienoin tunne on silloin, kun tutkin uutta paikkaa ja olen vakuuttunut siitä, että olen ensimmäinen ihminen, joka näkee sen.

- Mitä asiantuntija haluaisi sanoa niille sukeltajille, jotka tulevat Sharmiin sukeltamaan?

Tohtori Adel Taher:

Muistakaa juoda, juoda ja vielä kerran juoda! Sukeltaminen tulee olemaan mahtavaa, mutta on monia seikkoja, jotka aiheuttavat kuivumista. Näitä ovat esimerkiksi lentomatrustaminen, kuiva ja kuuma ilma ja odottaminen märkäpuvussa auringonpaisteessa, kun toiset sukeltajat valmistautuvat sukellukselle. Koska vesi on mukavan lämmintä ja näkyvyys on mahtava, sukellukset saattavat myös kestää pidempään, ja tällöin hengität koko ajan kuivaa kaasua sukelluspullostasta. Edellisenä iltana nautittu alkoholi ja aamiaisen kaksi kahvikupillista eivät myöskään paranna tilannetta. Oletus on tietysti, ettet saa mitään turistiripulia etkä tule merisairaaksi laivamatkalla!

Mukana on hyvä pitää oraalista rehydraatioliuosta (ORS) suun kautta tehtävää nesteytystä varten, ja herkän ihon aurinkovoide on hyvä muistaa. Se voi pelastaa lomasi! Toivottavasti tapaamme pian, ja olet aina tervetullut vierailemaan painekammiokeskukseemme.

Tohtori Adel Taherin tarina lyhyesti:

1982 - Lääketieteen ja kirurgian lisensiaatti, Kairon yliopisto

1982 - Saapui ensimmäisen kerran Sharm el Sheikhiin ja ensimmäinen sukellus siellä

1982 - PADI laitesukelluskouluttaja ja PADI MSDT

1993 - Painekammiokeskuksen avaaminen ja sen lääketieteellisenä johtajana toimiminen

1994 - DAN Egypt, lääketieteellinen johtaja: vastaa sukellusonnettomuuksien hoitamisesta ja ympärivuorokautisen päivystyslinjan miehityksestä, kouluttaa sukeltajia sukellusturvallisuusasioissa sekä hapenantolaitteiden käytössä, vastaa ammatti- ja virkityssukeltajien vakuutuksista, vastaa turvallisuustietoisuuden levittämisestä, ohjeistaa valtion virastoja sukellusturvallisuuskysymyksissä, ottaa osaa erilaisiin sukelluslääketieteellisiin tutkimusprojekteihin ja konferensseihin

2006 - Dahabin painekammiokeskuksen ja meripelastusyksikön (HMC) avaaminen

2008 - Toimitusjohtaja, Sharm Medical Group, Sinai Clinical Hospital

2019 - Nimetty kansainväliseen laitesukelluksen kunniagalleriaan sen ansiosta, että hän on edistänyt ratkaisevalla tavalla sukellusturvallisuutta Punaisenmeren alueella.